

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

21 septembrie

2012

Anul XI

nr. 35 (438)

8 pagini – 3,40 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Experiența Letoniei în procesul de reformare a justiției din Moldova pag. 3

„Eficientizarea implicării participanților la dialogul public-privat în procesul de elaborare a legislației” pag. 4

„Relațiile dintre Moldova și UE, mai bune ca niciodată” pag. 5

Oficial european: Moldova a înregistrat progrese importante în calea sa democratică

Republica Moldova a înregistrat progrese importante în calea sa democratică și a demonstrat că este un partener de încredere pentru Uniunea Europeană. Declarația aparține președintelui Grupului Partidului Popular European (PPE) din Parlamentul European, Joseph

Daul, care a avut o întrevedere cu președintele Partidului Liberal Democrat din Republica Moldova, premierul Vlad Filat. „Este foarte bine că ați reușit să faceți mari progrese în domeniul democratic în Moldova. Știți să demonstrați că sunteți un partener de încredere pentru

Uniunea Europeană. Ați progresat mult la capitolul Acordului de Asociere și discuțiile ce vizează negocierile Acordului de Comerț Liber. Trebuie să continuați pe această cale de apropiere de Uniunea Europeană pentru că aceasta va duce spre democrație”, a menționat oficialul.

Joseph Daul a subliniat că Republica Moldova trebuie să pună accentul pe lupta cu fenomenul corupției dacă dorește să aibă o dezvoltare economică, dar și progres social. „Și în acest sens toate partidele politice trebuie să lucreze. Este o mare șansă de a aparține acestei familii a PPE, care este mare și solidară. Datorită ei, multe state au progresat”, a mai spus oficialul european.

Vlad Filat a declarat că în

cadrul întrevăderii cu Joseph Daul au discutat despre progresele și despre agenda de reforme în care este implicată Republica Moldova. „Am constatat că avem progres în toate domeniile. Am reiterat obiectivul prioritar al Republicii Moldova de integrare europeană și am reconfirmat poziția noastră fermă în implementarea reformelor. Am vorbit și despre reforma justiției, despre combaterea corupției”, a subliniat președintele PLDM. Vlad Filat a mai menționat că apartenența PLDM la marea și puternica familie populară europeană a ajutat Republica Moldova în a-și promova obiectivul de integrare europeană.

Joseph Daul a participat și la Forumul aleșilor locali ai PLDM. La această întrunire au fost prezenți peste 750 de primari, consilieri locali și raionali, care au abordat agenda PLDM în ceea ce privește domeniul descentralizării și autonomiei locale, angajamentele pentru dezvoltarea Republicii Moldova și atragerea investițiilor.

José Manuel Barroso: UE ar putea semna Acordul de Asociere cu Republica Moldova în decurs de un an

Uniunea Europeană ar putea semna Acordul de Asociere cu Republica Moldova în decurs de un an, înaintea Summitului Parteneriatului Estic, programat în septembrie 2013, a remarcat președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso.

Informația a fost dezvăluită de Guvern, după o convorbire telefonică între Barroso și premierul Vlad Filat.

Președintele CE a lăudat eforturile autorităților moldovene pentru integrarea europeană, dînd asigurări că Executivul comunitar va susține aspirațiile europene ale R. Moldova.

„În cursul conversației, Filat și Barroso au făcut un schimb de opinii despre relațiile bilaterale și despre integrarea europeană. José Manuel Barroso a felicitat R. Moldova pentru continuarea procesului de reforme și pentru negocierile foarte eficiente cu UE, precizînd că va efectua o vizită oficială la Chișinău în viitorul apropiat”, comunică Guvernul moldovean.

Vlad Filat a reiterat angajamentul Republicii Moldova pe drumul european, declarînd că, „Guvernul va continua reformele pentru apropierea de standardele europene și pentru atingerea principalului obiectiv – integrarea europeană”, adaugă Guvernul moldovean.

Letonia va sprijini obiectivul european al Republicii Moldova prin acordare de asistență

Republica Moldova reprezintă o prioritate pentru Letonia în materie de asistență pentru dezvoltare, iar țara noastră a înregistrat progrese deosebite în relația cu UE, prin valorificarea eficientă a oportunităților oferite de Parteneriatul Estic. Declarația aparține ministrului leton de Externe, Edgars Rinkevics, și a fost făcută în cadrul întrevăderii cu omologul său moldovean, Iurie Leancă.

Interlocutorii au trecut în revistă relațiile comercial-economice și au convenit că sînt necesare eforturi suplimentare pentru ca nivelul cooperării economice să-l egaleze pe cel al dialogului politic, fiind caracterizat drept unul constructiv și eficient. Părțile au pledat, totodată, pentru explorarea mai activă a potențialului economic, pentru implementarea unor proiecte reciproc avantajoase și atragerea investițiilor în Republica Moldova.

Iurie Leancă a avut o întrevedere și cu președintele Letoniei, Andris Berzins. Cei doi oficiali au apreciat nivelul deosebit al relațiilor politice bilaterale, precum și interesul de aprofundare a cooperării în plan economic.

Președintele leton a reiterat angajamentul țării sale de a sprijini activ materializarea obiectivului european al Moldovei, inclusiv prin acordarea de asistență. Referindu-se la reglementarea conflictului transnistrean, președintele leton a subliniat că, statul său susține ferm eforturile autorităților moldovenești de reintegrare a țării, în baza principiilor suveranității și integrității teritoriale.

De menționat că, recent, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Iurie Leancă, a întreprins o vizită în Letonia pentru a participa la lucrările forumului „Conferința de la Riga 2012”.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Oficiali din Uniunea Europeană și din țările Parteneriatului Estic, pentru prima dată într-o conferință la Chișinău

Proiectele cu finanțare europeană rămân a fi unica soluție pentru problemele din satele Moldovei. La această concluzie au ajuns, la o conferință de presă, aleșii locali din Uniunea Europeană și din țările Parteneriatului Estic.

Conferința a fost deschisă de primarul general al Capitalei, Dorin Chirtoacă, iar la eveniment a fost prezent și președintele Comitetului Regiunilor din UE, Ramon Siso.

Delegații au discutat despre posibilitatea aplicării practicilor europene în domeniul administrației publice locale și regionale, în cele șase state din Parteneriatul Estic. Subiectul cel mai important a fost, însă, consolidarea autonomiei politice și fiscale a autorităților locale.

Farmaciile vor fi sancționate pentru lipsa medicamentelor de primă necesitate

Activitatea farmaciilor care nu vor asigura populația cu minimul de medicamente de primă necesitate va fi suspendată. Cel puțin așa prevede o dispoziție a premierului Vlad Filat.

Conform dispoziției, Ministerul Sănătății urmează să aprobe lista minimă de medicamente și produse parafarmaceutice, prezența cărora în vânzare trebuie asigurată de toate unitățile farmaceutice din țară.

Totodată, ministerul va elabora proiectul de modificare a Legii „cu privire la activitatea farmaceutică”, conform căruia, să fie asigurată suspendarea/retragerea licenței de activitate de la unitățile farmaceutice care nu asigură prezența în comercializare a asortimentului minim de medicamente sociale.

Decizia are drept scop asigurarea, în mod special a persoanelor cu vârsta înaintată și a păturilor social vulnerabile, cu produse farmaceutice și parafarmaceutice de primă necesitate, precum și neadmiterea cazurilor de lipsă în comercializare, din unitățile farmaceutice din țară, a medicamentelor de orientare socială, mai ales în perioada rece a anului.

Precizăm că, dispoziția a fost semnată în contextul în care, săptămîna trecută, farmaciile din Chișinău nu au putut oferi spre vânzare mai multe medicamente ieftine, printre care și Citramonul, cel mai ieftin analgezic de pe piață.

De asemenea, anterior, Guvernul a avizat pozitiv un proiect de lege care prevede interzicerea publicității la medicamente. Potrivit ministrului Sănătății, Andrei Usatii, promovarea produselor medicamentoase va fi permisă în farmacii, în cadrul manifestărilor științifico-practice și în revistele specializate destinate personalului medical. Mai mult, medicii spun că această restricție este binevenită. Ei speră că după dispariția publicității preparatelor medicamentoase numărul cazurilor de intoxicație cu medicamente va scădea.

Dean Spielmann, noul președinte al CEDO

Curtea Europeană a Drepturilor Omului are un nou președinte. Este vorba despre Dean Spielmann, din Luxemburg.

Potrivit unui comunicat al instituției, Spielmann a fost ales prin vot secret, de plenara Curții.

Acesta își va începe activitatea pe 1 noiembrie 2012 și îl va succeda pe Sir Nicolas Bratza (Marea Britanie), al cărui mandat se încheie pe 31 octombrie 2012.

Dean Spielmann s-a născut la 26 octombrie 1962, în Luxemburg. Din 2004 acesta a activat în calitate de judecător la CEDO.

De la data de 2 iulie curent a deținut și funcția de vicepreședinte al Curții Europene a Drepturilor Omului.

Reforma în învățământ nu cruță nici copiii bolnavi

Reforma în învățământ nu cruță nici copiii bolnavi. Cel puțin 90 de elevi bolnavi de tuberculoză, din municipiul Bălți, au fost privați, anul acesta, de dreptul de a învăța. Asta după ce instituția în care își făceau studiile a fost închisă, în urma optimizării școlilor.

Filiala Școlii medii nr.4 din Bălți activa chiar în cadrul Spitalului Clinic municipal. Astfel, micuții aflați la tratament îndelungat își puteau continua studiile.

Asociația Națională a bolnavilor de TBC a adresat nenumărate solicitări Ministerului Educației, premierului și Direcției învățământ din Bălți. Procesul educațional nu a fost reluat, însă, nici pînă acum.

„Am adresat și am intervenit cu numeroase demersuri la Consiliul municipal, dar și la Ministerul Educației, și la Guvern și Președinție. În secție sînt copii de două categorii: care urmează tratament antituberculos, și care urmează tratament profilactic. Am solicitat reincluderea copiilor în procesul de învățământ”, a menționat vicepreședintele Asociației Naționale a Bolnavilor de Tuberculoză, Oxana Rucșineanu.

Potrivit datelor Institutului de Ftiziopneumologie, în 2009, aproape 200 de copii de pînă la 17 ani au fost diagnosticați cu tuberculoză.

Judecătorii își schimbă hainele

Schimbare în vestimentația judecătorilor. Toți magistrații vor purta robe asemănătoare cu cele ale judecătorilor de la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO). Doar culoarea este diferită. În partea stîngă ei vor avea o eșarfă cu stema R. Moldova și o bucată de blăniță. Astfel, ținuta judecătorilor se va deosebi de cea a avocaților, spune președintele Curții Supreme de Justiție.

Schimbările îi vizează pe magistrații judecătorilor din primele instanțe, dar și pe cei de la Curțile de Apel. Robele au fost accesoryzate cu o eșarfă, pentru ca magistrații să se deosebească de avocați. Eșarfa este prinsă pe umă-

rul stîng, iar pe ea este brodată stema R. Moldova. La margini este cusută o bucată de blană. De regulă, blana este naturală, însă la noi ea va fi artificială. Hainele vor rămîne de culoare neagră.

„Dacă vă referiți la calitatea actului de justiție, sigur că această robă nu va contribui direct, dar în același timp urmează să impună respect și pentru magistrați, și pentru cei care sînt în sala de judecată”, a declarat ministrul Justiției, Oleg Efrim.

Schimbarea vestimentației judecătorilor a fost propusă de președintele Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, care în ultimii ani, a fost judecător la CEDO din partea R. Mol-

dova. „Metoda a fost preluată de la CEDO. Am respectat, întocmai, ce este acolo la mantiile judecătorilor, doar că în afară de stema Consiliului Europei am pus stema R. Moldova”, a declarat M. Poalelungi.

Un astfel de accesoriu costă în jur de 200 de lei, iar banii vor fi cheltuiți din bugetul judecătorilor. Toți judecătorii din țară vor trebui să se conformeze. Anterior, la propunerea președintelui Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, fost judecător la CEDO, au fost schimbate și robele judecătorilor instanței supreme.

În R. Moldova activează circa 400 de judecători.

Viorel Chetraru ar putea rămîne directorul Centrului Național Anticorupție

Viorel Chetraru ar putea exercita în continuare funcția de director al Centrului Național Anticorupție, chiar și după reformarea instituției. Asta în cazul în care pînă pe 1 octombrie, Comisia juridică a Parlamentului nu va desemna cîștigătorul concursului pentru șefia Centrului.

Președintele Comisiei juridice, Victor Popa, spune că potrivit legislației, noul director al Centrului Anticorupție trebuie să fie ales prin concurs.

„Este foarte posibil ca din 22 de candidați, care au aplicat, să nu alegem niciunul. Atunci va fi un alt concurs. Aceasta ar însemna, conform legii, că actualul director al Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției își va îndeplini atribuțiile pînă va fi selectat și numit în această funcție un nou candidat”, a declarat președintele Comisiei juridice, Victor Popa.

Candidații vor trebui să demonstreze că au pregătirea necesară pentru combaterea corupției. Ei spun că sînt pregătiți să susțină probele în orice moment.

„Da, eu sînt pregătit din toate punctele de vedere. Sînt optimist și consider că va fi un concurs care va fi un exemplu pentru toate instituțiile”, a menționat fostul șef al Direcției Poliției rutiere a Ministerului de Interne, Sergiu Armașu.

Unica femeie care participă la concurs, Lidia Arseni, susține că nu este intimidată de concurența din partea bărbaților.

„Vreau să candidez, deoarece îmi place foarte mult acest domeniu de activitate. De domnul Chetraru nu îmi este frică, deoarece dumnealui, pe parcursul anilor, a activat deja și a demonstrat ce poate hotărî. Este o persoană sau un candidat bine pregătit, dar eu consider că pot mai mult ca el”, a declarat Lidia Arseni, potențial candidat la șefia CNA.

Comisia juridică trebuie să anunțe numele cîștigătorului concursului pînă pe 1 octombrie. Ulterior, acesta va fi numit în funcția de director al Centrului Național Anticorupție de către Parlament.

Ofițerii anticorupție se pregătesc să treacă detectorul de minciuni

În scurt timp vor începe examenele nu doar pentru candidații la funcția de director al Centrului Național Anticorupție, ci și pentru toți angajații instituției. Pentru început, ofițerii vor susține un test de specialitate. Ulterior, aceștia vor fi puși față în față cu cea mai grea încercare – testul de integritate și detectorul de minciuni.

Ofițerii anticorupție vor fi examinați de la 1 octombrie. Majoritatea sînt reticenti față de acest fapt. Mai ales cînd este vorba despre testarea cu detectorul de minciuni.

Mai jos avem cîteva dintre opiniile unor ofițeri anticorupție care au fost mai vorbăreți.

„Consider că este o metodă bună de a exclude corupția în rîndurile funcționarilor publici, inclusiv ale membrilor CNA”.

„Nu avem ce ascunde și nu au decît să își demonstreze eșecul cei care vor încerca să ne verifice la integritate”.

Deocamdată nu se cunoaște unde va fi efectuat testul la poligraf. Un asemenea echipament există la Ministerul Afa-

cerilor Interne, la Serviciul de Informații și Securitate și la o companie privată.

„Acordul pentru supunerea la testarea integrității și la detectorul comportamentului simultan sînt condițiile obligatorii pentru angajarea în cadrul CNA. Persona care nu dă în scris acest acord nu poate fi angajată în CNA”, a declarat Radu Cotici, șef de direcție.

Deținătorul singurului poligraf privat din Moldova, Sergiu Banari, spune că a propus Centrului Anticorupție să folosească echipamentul său, pentru testarea ofițerilor, însă nu a primit niciun răspuns.

„Noi putem depista ce conturi bancare are, ce sume sînt puse pe aceste conturi, în ce țări, în ce bănci sînt deschise aceste conturi, ce imobil a obținut și cum. Ce venit lunar are legal și ce venit ilegal”, a afirmat Sergiu Banari.

În prezent, la Centrul Anticorupție sînt peste 500 de angajați. Cîți dintre ei vor continua să activeze aici, va decide noul șef al instituției.

Legea care prevede utilizarea secerii și ciocanului în scopuri politice a fost publicată în Monitorul Oficial

Legea care prevede utilizarea secerii și ciocanului în scopuri politice a fost publicată în Monitorul Oficial. Aceasta va intra în vigoare de la 1 octombrie.

Deputatul PCRM Sergiu Sîrbu a declarat că va merge la Curtea Constituțională pentru a depune o sesizare pentru a contesta legea, deoarece hotărîrile au fost deja publicate în Monitorul Oficial și pot fi contestate la CC.

Legea privind interzicerea simbolurilor comuniste prevede sancțiuni cu

două tipuri de amenzi: pentru persoane fizice - pînă la 150 de unități convenționale (trei mii de lei), iar pentru persoanele juridice și cele cu funcții de răspundere - pînă la 500 unități convenționale (10 mii de lei).

Anterior, pe data de 3 septembrie, deputatul PCRM Sergiu Sîrbu a contestat la Curtea Constituțională hotărîrea Parlamentului de condamnare a comunismului și de interzicere a simbolicii fostului regim totalitar.

Amintim că, recent, Parlamentul țării,

cu 53 de voturi, a condamnat crimele regimului totalitar comunist. Pentru adoptarea acestei hotărîri s-au expus toate partidele reprezentante ale AIE – PL, PD și PLDM. Respectiv, fracțiunea PCRM, socialiștii lui Dodon și grupul deputaților neafiliați condus de Vadim Mișin au fost împotriva. După vot, comuniștii au părăsit sala de ședințe a Parlamentului. Astfel, partidele politice nu vor mai putea utiliza și face propagandă cu atributele ideologiei comuniste.

Experiența Letoniei în procesul de reformare a justiției din Moldova

Recent, o delegație oficială a Ministerului leton al Justiției a întreprins o vizită oficială în țara noastră. Fiind condusă de Martins Lazdovskis, secretar de stat la Ministerul leton al Justiției, delegația a fost primită călduros de către Oleg Efrim, ministrul Justiției al Republicii Moldova.

Potrivit unui comunicat al instituției, scopul vizitei acestui grup de oficiali, din care face parte și Ivars Bickovics,

președinte al Curții Supreme și al Consiliului judecătoreștilor din Letonia, constă în stabilirea unor relații strânse de colaborare, cu intenția de a contribui cu propria experiență la reforma justiției din Moldova.

În context, oaspeții letoni și-au exprimat dorința de a stabili un parteneriat permanent, după modelul celor pe care Ministerul Justiției de la Chișinău îl dezvoltă de câțiva ani cu instituțiile similare din Lituania, Cehia și România.

Totodată, pe parcursul întrevederii, au fost trecute în revistă acțiunile întreprinse în conformitate cu prevederile Strategiei de reformă în sectorul justiției, precum și inițiativele legislative pe care Ministerul Justiției al Republicii Moldova intenționează să le propună Legișlaturii de la Chișinău în cel mai apropiat timp.

De asemenea, la solicitarea lui Oleg Efrim, reprezentanții Ministerului leton al Justiției s-au arătat disponibili să efectueze un schimb de experiență și expertiză în domenii cum ar fi: reforma sistemului judecătoresc, funcționarea sistemului de probațiune, statutul administratorilor de insolabilitate și cel al executorilor judecătorești.

La final, ministrul Justiției a convenit cu delegația letonă asupra semnării unui acord de colaborare și a unui Plan de

acțiuni concrete pentru implementarea acestuia, care ar putea fi semnate în cel mai apropiat timp, se mai menționează în comunicat.

De menționat că, vizita delegației letone în Republica Moldova a continuat cu un șir de întrevederi la Institutul Național al Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii și Curtea Supremă de Justiție și s-a încheiat cu o întâlnire la una din instanțele de fond din Chișinău.

Cor. DREPTUL

Fundația Konrad Adenauer – un aliat în procesul reformelor justiției naționale

Perspectivile colaborării bilaterale, precum și asistența promisă pentru reforma instituțiilor de drept din Republica Moldova în cadrul Planului de acțiuni semnat de Ministerul Justiției de la Chișinău și București pe 17 iulie 2012 – acestea reprezintă principalele subiecte ale discuției purtate, recent, de ministrul moldovean al Justiției, Oleg Efrim și delegația Fundației germane Konrad Adenauer.

Ca să fim mai expliciti, în această situație este vorba despre asistența tehnică pe care fundația germană s-a angajat s-o ofere în anul 2012, pentru stabilirea unui mecanism de monitorizare a implementării Strategiei de reformă în sectorul justiției, în baza practicilor dobândite de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană, potrivit unui comunicat al Ministerului Justiției.

De asemenea, este vizată asistența necesară pentru elaborarea ajustării cadrului legislativ în domeniul organizării și funcționării sistemului judecătoresc, de reformare a procedurilor penale și a celor civile, precum și în domeniul probațiunii. Pe lângă aceasta, Ministerul Justiției a solicitat asistență pentru crearea și consolidarea capacității de management a fondurilor externe.

La rândul său, delegația Fundației Konrad Adenauer a solicitat Ministerului Justiției să prezinte o listă de priorități, pe care să o examineze în regim de urgență, pentru a-și putea onora în timp util toate angajamentele. Totodată, reprezentanții fundației s-au arătat deosebit de interesați de etapa în care se află astăzi reforma organelor de anchetă, în special cea a Procuraturii, dar și de eventualitatea elaborării și adoptării unei noi Constituții.

Mulțumindu-le oaspeților pentru disponibilitatea de a se implica activ în sprijinul reformelor inițiate în sectorul justiției din Moldova, Oleg Efrim a reiterat deschiderea autorităților de la Chișinău spre cooperare,

pe orice domenii și proiecte de interes comun. Sursa citată a mai spus că, instituția pe care o reprezintă are deja pregătită lista de priorități și pentru 2013, printre acestea fiind: instruirea periodică a actorilor din sectorul justiției în domeniul eticii profesionale, îmbunătățirea mecanismelor de respectare a eticii profesionale sau susținerea campaniilor de sensibilizare a respectării eticii profesionale

la actorilor din sectorul justiției, propunând Fundației Konrad Adenauer să reflecte asupra unora din acestea.

De menționat că, Fundația Konrad Adenauer este unul dintre principalii donatori angajați în mecanismul de asistență străină pentru susținerea reformei în sectorul justiției din Moldova. Următoarea ședință de coordonare a acestei asistențe este preconizată pentru luna octombrie

Cor. DREPTUL

Stema de Stat – unde ar fi obligatorie și unde interzisă

Stema de Stat urmează a fi plasată obligatoriu pe sediile autorităților și instituțiilor publice, instituțiilor de învățământ, misiunilor diplomatice și la punctele de trecere a frontierei. În acest sens, un grup de deputați au înregistrat, cu titlu de inițiativă legislativă un proiect de lege privind Stema de Stat a Republicii Moldova.

Potrivit notei informative a inițiativei legislative, Stema va fi reprodușă doar pe sigiliile și pe actele oficiale ale autorităților publice, pe biletele de loterie, pe moneda națională și pe alte unități monetare emise de BNM.

Proiectul de lege prevede și cazuri în care se va interzice utilizarea Stemei de Stat. Este vorba despre conflicte armate la care

Republica Moldova nu participă, în calitate de mărci comerciale, ca bază pentru elaborarea altor semne heraldice, pentru unitățile administrativ teritoriale și persoanele de drept privat, ca publicitate neautentică și amorală, amplasarea pe clădiri avariate sau în reparații.

Autorii inițiativei legislative susțin că, implementarea acestui proiect nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare, deoarece Stema de Stat a Republicii Moldova nu se va modifica, iar imaginea grafică va fi aceeași.

Cei care au înregistrat cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege privind Stema de Stat a Republicii Moldova sînt deputații liberal-democrați: Valeriu Streleț, Liliana Palihovici, Tudor Deliu și Iurie Țap.

Drepturile fundamentale ale copiilor vor fi apărate în baza unei legi noi

Persoanele cu antecedente penale, inclusiv cu dosare stinse, care au săvârșit infracțiuni contra minorilor, nu vor putea ocupa funcții didactice în instituțiile de învățământ.

O inițiativă legislativă în acest sens a fost înregistrată la Biroul Permanent al Parlamentului de către vicespeakerul Liliana Palihovici, deputat PLDM, potrivit Direcției comunicare și relații publice a Legișlaturii.

În opinia Lilianei Palihovici, scopul proiectului de lege este să asigure protecția drepturilor fundamentale ale copiilor din Republica Moldova și un proces educațional bazat pe valori.

Statisticile demonstrează că, în ultimii ani, numărul minorilor asupra căror se săvârșesc acte de violență și abuz, de către părinți, rude de gradul I, II, III, părinți vitregi, educatori

este în continuă creștere. În urma infracțiunilor săvârșite, persoanele care au întreținut relații sexuale cu minori nu își ispășesc pedeapsa în condițiile prevăzute de lege sau sînt achitați din cauza lipsei probelor suficiente, ulterior fiind angajați în instituțiile de socializare, ale căror beneficiari direcți sînt minorii.

Aceste momente au și determinat elaborarea acestei inițiative legislative.

„Exploatarea sexuală afectează grav sănătatea și dezvoltarea psihologică a copilului și adolescentului. De aceea, persoanele implicate în procesul educațional trebuie să fie integre din toate punctele de vedere, să corespundă normelor morale și de conduită general valabile pentru societatea modernă”, se menționează în nota informativă a proiectului de lege.

Moldovenii vor trebui să plătească pentru întreținerea Companiei „Teleradio Moldova”

Autoritățile intenționează să introducă un nou impozit obligatoriu pentru întreținerea Companiei publice „Teleradio Moldova”. Informația a fost confirmată de vicepreședintele Comisiei parlamentare pentru mass-media, Alexandru Petcov.

În conformitate cu proiectul noului Cod al audiovizualului, care deja a fost inclus pe agenda comisiei parlamentare de profil, noul

impozit va fi adăugat în factura pentru energia electrică.

Totodată, operatorii particulari vor trebui să achite pentru Compania publică „Teleradio Moldova” 2% din venitul lunar obținut din publicitate, iar posturile de televiziune din Găgăuzia vor trebui să achite și 0,2% pentru întreținerea Companiei publice „Teleradio Găgăuzia”.

„Eficientizarea implicării participanților la dialogul public-privat în procesul de elaborare a legislației”

Zilele trecute, Agenda Națională de Business (ANB) a organizat un atelier de lucru cu genericul „Eficientizarea implicării participanților la dialogul public-privat în procesul de elaborare a legislației”. Evenimentul s-a desfășurat în cadrul Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, și a întrunit membri ai rețelei de susținere a ANB, reprezentanți ai ministerelor, în calitate de coordonatori (Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor) și alți funcționari ce au tangențe cu asigurarea transparenței în procesul decizional și organizarea consultărilor publice, precum și experți.

Naționale de Business. De asemenea, au fost analizate și propunerile oamenilor de afaceri referitoare la procesul consultărilor publice (propunerile pe marginea proiectului de lege cu privire la actele normative).

Precizăm că, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 96 din 16.02.2010, cu privire la acțiunile de implementare a Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, Executivul a stabilit obligativitatea pentru Cancelaria de Stat, ministere și alte autorități administrative centrale și serviciile publice desconcentrate ale acestora să desemneze coordonatori pentru consultare publică în procesul decizional, precum și să mediatizeze informația dată.

Așadar, membrii ANB au adus la cunoștința coordonatorilor invitați la eveniment, structura ANB, platforma de lucru și prioritățile Agendei pentru stabilirea unui dialog public-privat mai eficient.

În context, Tatiana Lariușin, coordonator ANB și-a exprimat dorința ca prioritățile ANB să se regăsească pe agenda de lucru a autorităților și să se construiască un dialog public-privat eficient între mediul de afaceri și Guvern.

„Acesta este unul din motivele pentru care a fost organizată această masă rotundă, pentru a ne cunoaște mai bine și pentru a face auzită vocea mediului de afaceri”, a mai remarcat T. Lariușin.

De menționat că, asociațiile de business din cadrul ANB cer implicarea lor cât mai

Discuțiile participanților la masa rotundă s-au axat pe problemele legate de eficientizarea implicării comunității de afaceri în procesul de elaborare și avizare a proiectelor de acte legislative și normative (transparența în procesul decizional), prin prisma viziunii membrilor rețelei de susținere a Agendei

eficientă în procesul decizional, în mod special la etapa de fundamentare a deciziilor și a expertizei privind cadrul normativ. La fel, ele vor să știe care sînt așteptările ministerelor referitor la felul cum pot contribui la procesul de elaborare și consultare a proiectelor de legi.

Totodată, au fost evidențiate și nemulțumiri privind gradul de realizare a priorităților ANB de către autorități. În acest sens, Ion Tornea, expert economic al IDIS „Viitorul” a subliniat: „Din 17 priorități ale ANB 2010, doar cinci au fost implementate total sau parțial, iar majoritatea propunerilor noastre nu s-au regăsit pe agenda de lucru a Guvernului, fiind ignorate. Mai sîntem nemulțumiți și de faptul că multe legi sînt adoptate fără a fi consultate cu mediul de afaceri”.

Întru eficientizarea dialogului public-privat, membrii ANB au propus cîteva soluții, printre care: includerea participării businessului la evaluarea impactului politicilor și legilor; reprezentarea asociațiilor de afaceri în Consiliul economic pe lângă Guvern, funcționalitatea mai bună a acestui Consiliu, pen-

tru a putea promova mai eficient prioritățile mediului de afaceri; elaborarea unei baze normative mai eficiente referitoare la DPP și respectarea ei.

La rîndul lor, reprezentanții ministerelor s-au arătat deschiși pentru o colaborare mai eficientă cu mediul de afaceri, asigurînd tot sprijinul necesar pentru un dialog eficient.

Precizăm că, ANB reprezintă o platformă comună a peste 30 de asociații de business și Camere de Comerț și Industrie din Republica Moldova, care împreună cu comunitatea de experți își propune să influențeze politica economică, prin participarea activă și transparentă la procesul decizional în domeniul reglementării activității de afaceri din Moldova. ANB a fixat pentru anul 2012-2013 șapte priorități în domeniul fiscal, șase priorități în domeniul vamal și patru domenii de priorități sectoriale: Sectorul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor electronice; Sectorul businessului agricol și industria vinului; Sectorul transporturilor și Sectorul construcțiilor.

Cor. DREPTUL

Colaborare fructuoasă între Armata Moldovei și cea a Chinei

Relațiile de cooperare dintre Armata Republicii Populare Chineze și cea a Republicii Moldova sînt în ascensiune și există toate premisele pentru dezvoltarea lor în viitor. Mai mult, militarii chinezi se arată interesați de experiența colegilor moldoveni. Declarațiile aparțin miniștrilor Apărării din cele două state, Liang Guanglie și Vitalie Marinuța, și au fost făcute, recent, în cadrul unei întreprinderi bilaterale la Beijing. Cei doi au semnat și un acord prin care Moldova va primi din partea Chinei un grant în valoare de peste 15 milioane de lei.

Miniștrii Apărării ai Chinei și Moldovei au trecut în revistă subiecte ce țin de stadiul actual al relațiilor moldo-chineze în domeniul militar, specificînd că pe parcursul ultimilor ani, acestea au cunoscut o dezvoltare continuă. În acest context, au fost menționate, în special, colaborarea în domeniul învățămîntului militar și cel medical, precum și schimbul de experiență în sfera transmisiunilor, tehnologiilor informaționale etc.

Liang Guanglie a ținut să menționeze că partea chineză este interesată de dezvoltarea unor relații reciproc avantajoase cu Republica Moldova pe toate dimensiunile, inclu-

siv cea militară. „Consider că putem organiza instruirea comună a militarilor noștri din unitățile de menținere a păcii

în scopul dezvoltării interoperabilității în cadrul unor eventuale misiuni umanitare sau de lichidare a consecințelor calamităților naturale sub egida ONU. Evenimentele

de ultimă oră din diferite zone ne demonstrează că militarii sînt cea mai eficientă forță, care poate interveni pentru a ajuta populația sinistrată”, a precizat sursa citată.

În cadrul întreprinderii, miniștrii Apărării au semnat un acord prin care Armata Națională a Republicii Moldova va beneficia de un grant în valoare de peste 15 milioane de lei din partea Armatei chineze. Acest pas, susține Liang Guanglie, este o confirmare în plus a relațiilor de prietenie și colaborare fructuoasă dintre China și Moldova în diferite domenii, printre care și cel militar.

„China promovează o politică de cooperare în domeniul militar pe principii de pace cu toate statele din regiune și lume, inclusiv cu Republica Moldova. Pînă în prezent, noi am acordat armatei moldovenești trei granturi în valoare

totală de circa 15 milioane de yuani (circa 30 milioane de lei), care au fost valorificate eficient. Sîntem siguri că și acest ajutor va fi folosit rațional în procesul de reformare și modernizare a Armatei Republicii Moldova”, a specificat oficialul.

La rîndul său, Vitalie Marinuța a mulțumit autorităților de la Beijing pentru susținerea și asistența financiară acordată Republicii Moldova, inclusiv în domeniul militar, specificînd că toate acestea au fost folosite pentru modernizarea și reformarea mai multor domenii din structura militară a Moldovei.

Astfel, în urma granturilor oferite de partea chineză Armatei Naționale, din ultimii ani, s-a reușit implementarea unor proiecte de perfecționare a programelor de instruire a studenților de la Academia Militară „Alexandru cel Bun”, precum și a militarilor din Batalionul 22 de menținere a păcii. Mai mult, unele

utilaje medicale și ambulanțe, transmise de Armata RPC părții moldovenești sînt în dotarea unităților moldovenești de menținere a păcii, disloca-

te în zona de securitate din raioanele de Est ale Republicii Moldova.

„Datorită suportului partenerilor din armata chineză am reușit să modernizăm sistemele de comunicații, informaționale, medicale etc. Și acest grant va fi utilizat pentru implementarea unor proiecte de dezvoltare a Armatei Naționale, inițiate în ultima perioadă”, a dat asigurări Marinuța.

Potrivit ministrului moldovean al Apărării, colaborarea dintre cele două armate este în beneficiul nu doar al instituțiilor militare ale Chinei și Moldovei, dar și al popoarelor celor două state.

În cadrul aceleiași întreprinderi, miniștrii au făcut un schimb de opinii vizavi de securitatea regională

și mondială, evoluțiile politice, economice și militare din diferite zone. Vitalie Marinuța și Liang Guanglie au abordat și problemele

de pregătire și instruire a forțelor de menținere a păcii, utilizarea lor în misiuni reale de acest gen în timpul diferitor operații. În acest context, ministrul chinez s-a arătat interesat de experiența colegilor moldoveni

de participare la asemenea operațiuni, atît cu contingente militare cît și cu observatori.

În timpul aflării sale în China, Vitalie Marinuța s-a întîlnit și cu vicepreședintele Comisiei Militare Centrale al RPC, Guo Boxing. De asemenea, ministrul a vizitat districtele militare Shanghai și Shaanxi și s-a familiarizat cu programul de studii la Centrul de instruire a forțelor de menținere a păcii și la Universitatea Națională a Apărării.

De menționat că, relațiile de colaborare militară moldo-chineză se desfășoară în baza Acordului semnat la Beijing, la 23 iunie 2002, între ministerele Apărării ale Republicii Moldova și Republicii Populare Chineze.

Lilia DUMINICA

„Relațiile dintre Moldova și UE, mai bune ca niciodată”

Relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană au atins cel mai înalt nivel înregistrat vreodată. Declarația a fost făcută de Comisarul European pentru Cooperare Internațională, Ajutor Umanitar și Gestionarea Crizelor, Kristalina Georgieva, în cadrul unei conferințe susținute, recent, la Chișinău, în comun cu premierul Vlad Filat. În timpul vizitei, întreprinse în Moldova, înaltul oficial a participat la adunarea Biroului Conferinței Autorităților Regionale și Locale al Parteneriatului Estic și a avut o întrevedere cu ministrul de Interne, Dorin Recean.

Comisarul european l-a felicitat pe prim-ministrul Republicii Moldova, iar în persoana acestuia, și întreg Guvernul, precum și pe cetățenii moldoveni pentru progresele obținute în ultima perioadă. „Vreau să îl felicit pe prim-ministrul Vlad Filat, Guvernul, dar și pe întreg poporul, pentru progresele remarcabile pe care R. Moldova le-a obținut în ultimii ani. Această agendă de reforme este, în primul rând, în beneficiul cetățenilor, dar și

curcă foarte bine la acest capitol. La începutul anului, angajamentul UE față de R. Moldova era de 94,2 milioane de euro, acum acesta va fi suplinit cu încă 28 de milioane de euro, iar cifrele vorbesc de la sine”, a punctat Georgieva.

De asemenea, țara noastră va beneficia și de un alt ajutor financiar din partea Uniunii Europene, în valoare de 3,15 milioane euro sau 50 milioane lei, bani destinați agricultorilor afectați de secetă. Fermierii,

toate acțiunile întreprinse de autoritățile de la Chișinău urmează să ajute R. Moldova să-și realizeze obiectivul pe care și l-a propus, de a finaliza negocierile asupra Acordului de Asociere, privind Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, precum și implementarea Planului de acțiuni pentru liberalizarea regimului de vize până la Summitul Parteneriatului Estic.

La rîndul său, șeful Guvernului moldovean a ținut să mulțumească înaltului oficial și Uniunii Europene pentru sprijinul și suportul acordat. „Este o demonstrație clară a caracterului relațiilor RM-UE. Noi avem o zicală: prietenul la nevoie se cunoaște. Această susținere este mult mai importantă decât expresia valorică, este acel punct de sprijin care ne va permite să continuăm munca aici, la Chișinău”, a subliniat Vlad Filat.

„Reiterez angajamentul ferm al R. Moldova de a implementa întreaga agendă de reformă, care să aducă instituții funcționale și să asigure drepturile cetățenilor, iar pentru UE să reprezinte un partener capabil să contribuie la spațiul valoric european”, a mai adăugat premierul.

În cadrul vizitei întreprinse la Chișinău, Comisarul European pentru Cooperare Internațională, Ajutor Umanitar și Gestionarea Crizelor a participat și la adunarea Biroului Conferinței Autorităților Regionale și Locale al Parteneriatului Estic. Evenimentul a reunit primari și politicieni din Armenia, Georgia, Ucraina și Uniunea Europeană. Agenda discuțiilor a inclus subiecte precum problemele din satele Moldovei și proiectele cu finanțare europeană, ca singura soluție a acestora, dar și consolidarea autonomiei politice și fiscale a autorităților locale. Conferința Autorităților Regionale și Locale al Parteneriatului Estic a fost creată în anul 2011, avînd drept scop stabilirea dialogului între autoritățile locale din țările partenere și UE.

Kristalina Georgieva s-a arătat plăcut impresionată de faptul că reuniunea, desfășurată în premieră în afara granițelor UE, a fost găzduită de capitala Moldovei.

În timpul aflării sale la Chișinău, comisarul european a avut și o întrevedere cu ministrul Afacerilor Interne, Dorin Recean. La eveniment a participat și Dirk Schuebel, șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova. Ministrul de Interne a menționat că vizita oficialului european este una importantă și reprezintă o continuare logică a cooperării cu Uniunea Europeană, în contextul reformelor care se desfășoară în țara noastră.

Kristalina Georgieva a reiterat aprecierile pozitive ale instituției pe care o reprezintă vizavi de efortul depus de Guvernul Republicii Moldova în implementarea reformelor și a subliniat importanța consolidării cooperării în toate domeniile, inclusiv în domeniul protecției civile, unul deosebit de important în condițiile unei lumi în care numărul dezastrelor este în creștere, iar consecințele sînt tot mai mari, trecînd dincolo de frontierele dintre state.

În acest context, a fost menționată semnarea, la data de 30 mai 2012, a Aranjamentului Administrativ între Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale al MAI al Republicii Moldova și Direcția Generală pentru Ajutor Umanitar și Protecție Civilă a Comisiei Europene, privind cooperarea în dome-

niul protecției civile.

Înaltul oaspete a informat că un nou Centru de Reacție la Situațiile de Urgență va fi creat pînă în luna martie a anului viitor și, în acest context, a menționat disponibilitatea experților europeni de a împărtăși experiența, avînd în vedere dorința Republicii Moldova de a aplica sistemul unic de reacție la situații de criză prin introducerea serviciului de urgență „112”.

În aceeași ordine de idei, Dorin Recean a precizat că implementarea Centrului de Apel Unic „112” reprezintă unul dintre obiectivele majore pe care și le propune Guvernul în procesul de liberalizare a regimului de vize cu UE și apropiere de standardele europene. De asemenea, ministrul a salutat intenția de a consolida eforturile în gestionarea și reacționarea colectivă la situațiile de criză și consecințele acestora, participarea reprezentanților Republicii Moldova în cadrul exercițiilor comune regionale fiind una însemnată.

În cadrul întrevederii s-a discutat și subiectul implicării voluntarilor în procesul de lichidare a consecințelor dezastrelor naturale, dar și necesitatea educării corecte a populației cu privire la acest aspect.

Lilia DUMINICA

a relațiilor bilaterale dintre UE și R. Moldova, care sînt la cel mai bun nivel înregistrat vreodată”, a menționat Kristalina Georgieva.

Înaltul oficial a mai adăugat că acțiunile întreprinse de UE urmează să ajute Moldova să realizeze obiectivele pe care și le-a propus. „UE aplică principiul more for more (mai mult pentru mai mult - n.r.) și Republica Moldova se des-

rii, însă, vor putea beneficia de acest ajutor doar dacă își vor însămînta terenurile pentru următorul sezon agricol. Anterior, mecanismul de susținere pentru situații de dezastre al UE a fost pus în funcțiune pentru Moldova de trei ori – în urma inundațiilor din anii 2008 și 2010 și în 2009, cînd a apărut criza gazelor naturale.

Potrivit comisarului european,

EUBAM propune MAI instruire și experți pentru reformarea poliției și combaterea corupției interne

Udo Burkholder, șeful Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontieră pentru Moldova și Ucraina a avut o întrevedere cu ministrul Afacerilor Interne, Dorin Recean.

În alocuțiunea sa, ministrul a mulțumit oaspeților pentru vizită, subliniind importanța consolidării relațiilor bazate pe reciprocitate în domeniul gestionării frontierelor în contextul combaterii criminalității organizate, traficului de droguri, traficului de persoane, migrației ilegale etc., potrivit unui comunicat al Direcției Informare și Relații cu Publicul a MAI.

Înaltul oaspete a ținut să menționeze, la începutul întrevederii, că apreciază mult cooperarea cu MAI și consideră, de asemenea, o decizie foarte importantă și un pas înainte, numirea unui ministru civil la conducerea MAI.

Ministrul Recean a reiterat importanța continuării reformei, unul dintre obiectivele căreia este schimbarea percepției populației vizavi de poliție, prin informarea corectă și adecvată despre modificările care au loc.

Dorin Recean a menționat că odată cu trecerea Po-

liției de Frontieră în subordinea MAI, este necesar de a consolida capacitățile departamentului în general și capacitățile în domeniul gestionării integrate a frontierei, specificînd că MAI își asumă responsabilitatea în asigurarea securizării frontierei și dorește să devină un partener de valoare pentru Uniunea Europeană, mai ales în contextul procesului de liberalizare a regimului de vize.

Ministrul a mulțumit reprezentantului EUBAM pentru asistența acordată și a subliniat faptul că, MAI mizează în continuare pe suportul Misiunii EUBAM, în special la consolidarea capacităților Departamentului Poliției de Frontieră.

La rîndul său, Udo Burkholder a subliniat că EUBAM este gata să acorde asistență și în continuare, prin instruire, consolidarea capacităților și, mai nou, prin implicarea experților din Georgia în procesul de schimb de experiență privind reformarea poliției, mai ales în domeniul transparenței procesului de reformare a MAI și combaterii corupției interne.

Cor. DREPTUL

2012 – un an rău? Sondaj IMAS: Cum apreciază moldovenii acest an

2012 a fost un an rău. Cel puțin asta cred aproape jumătate dintre cetățenii Republicii Moldova. Totuși, potrivit unui sondaj realizat de IMAS, moldovenii spun că vremurile în care trăim sînt caracterizate de cuvîntul „speranță”. Mai mult de jumătate dintre respondenți consideră că lucrurile merg într-o direcție greșită și nu sînt mulțumiți de felul în care trăiesc.

Doar 4 la sută din respondenți consideră că anul 2012 a fost unul bun, în timp ce 49 de procente îl califică drept unul rău. 44 la sută cred că acest an nu a fost nici bun, nici rău.

Potrivit sondajului, 35 la sută dintre moldoveni cred că cel mai potrivit cuvînt pentru vremurile în care trăim este „speranță”.

24 de procente spun că-i vorba de „dezamăgire”, în timp ce 21 la sută - de „nemulțumire”. Foarte puțini sînt cei care simt „fericire” sau „mulțumire”.

Totodată, potrivit sondajului, mai mult de jumătate din moldoveni cred că direcția spre care se îndreaptă țara noastră este una greșită, asta în timp ce în luna aprilie procentajul acestora era de 44 la sută. Totuși, rata celor nemulțumiți era mult mai mare în decembrie anul trecut, cînd 62 la sută dintre respondenți credeau că mergem pe calea greșită. Doar 30 la sută dintre cetățeni apreciau direcția drept una bună.

Acum patru luni însă, 37 de procente dintre moldoveni aveau aceeași părere. Rata celor mulțumiți era mult mai mică în decembrie - de 22 la sută.

Sondajul a fost realizat de IMAS, în perioada 16 august-2 septembrie, pe un eșantion de 1111 respondenți, și are o marjă de eroare de plus minus 3 procente.

• La solicitarea cititorilor

Drepturile și obligațiile asociației de coproprietari în condominiu

Asociația de coproprietari în condominiu poate desfășura următoarele activități:

a) gestionarea, deservirea, exploatarea și repararea bunurilor imobiliare din condominiu;

b) reconstrucția și construcția încăperilor suplimentare și obiectelor de uz comun în condominiu (prin metoda de antrepriză sau în regie proprie);

c) darea în arendă, cu chirie sau vinderă bunurilor imobiliare ce fac parte din condominiu și se află în proprietatea asociației, în caz de necesitate, de mijloace financiare pentru întreținerea și îmbunătățirea stării proprietății comune în condominiu.

În cazul în care asociația de coproprietari, prin activitatea sa, nu încalcă drepturile și interesele proprietarilor apărute de lege, ea are dreptul:

a) să încheie contracte de gestionare și/sau deservire a proprietății comune, ce aparține asociației de coproprietari, cu orice persoană fizică sau juridică, indiferent de forma de proprietate, în conformitate cu legislația;

b) să organizeze deservirea de sine stătătoare a bunurilor imobiliare în

ventarul și alte valori materiale, precum și să le treacă la pierderi de la balanța asociației, dacă acestea sînt uzate fizic sau învechite moral, în modul stabilit de legislație;

j) în conformitate cu normele și regulile de construcție, să execute suprazidirea, reconstrucția cu/sau fără demolarea obiectelor din proprietatea comună sau încăperilor din condominiu;

k) să primească în folosință pe termen nelimitat sau să dobîndească în proprietate terenuri pentru construcția caselor de locuit, acareturilor și altor construcții și pentru exploatarea lor ulterioară;

l) să efectueze alte acțiuni și să încheie tranzacții ce corespund scopurilor asociației, în conformitate cu legislația;

m) în cazul neexecutării de către proprietari (chiriași, arendași) a obligațiilor lor privind participarea la cheltuielile comune, să sesizeze instanța de judecată în vederea stingerii plăților obligatorii;

n) în modul stabilit de legislație, să ceară de la proprietari (chiriași, arendași) repararea integrală a pagubelor

e) să asigure respectarea intereselor tuturor membrilor asociației la stabilirea condițiilor și modului de posesie, folosire și dispunere de proprietatea comună, la repartizarea între proprietari a cheltuielilor pentru întreținerea și repararea bunurilor comune din condominiu;

f) să reprezinte, în cazurile prevăzute de legislație și de statutul asociației, interesele membrilor asociației în raporturile cu persoanele fizice și juridice.

Membri ai asociației de coproprietari sînt toți proprietarii locuințelor (încăperilor) din condominiu. Membri ai asociației de coproprietari devin, în mod automat, persoanele juridice, întreprinderi de stat și/sau municipale, cărora le aparține dreptul de regie sau de administrare operativă a locuințelor (încăperilor) din condominiu. Calitatea de membru al asociației de coproprietari se dobîndește din momentul înregistrării de stat a acesteia în modul stabilit. Persoanele care procură locuințe (încăperi) în condominiu, după înființarea asociației de coproprietari, devin membri ai acesteia imediat după dobîndirea de către ei a dreptului de proprietate asupra locuinței (încăperii). Interesele membrilor minori ai asociației de coproprietari le reprezintă părinții, tutorii sau curatorii lor în modul stabilit de legislație. Calitatea de membru al asociației de coproprietari încetează în cazul decesului membrului asociației, lichidării persoanei juridice, înstrăinării bunurilor sau în alte temeuri. În cazul decesului proprietarului locuinței (încăperii) persoană fizică sau reorganizării persoanei juridice, succesorii de drepturi (moștenitorii) devin membri ai asociației de coproprietari din momentul dobîndirii de către aceștia a dreptului de proprietate asupra locuinței (încăperii) din condominiu. În cazul decesului proprietarului locuinței (încăperii) persoană fizică și lipsei de moștenitori legali sau testamentari, soarta locuinței (încăperii) se hotărăște în conformitate cu normele dreptului de moștenire.

Proprietarii de locuințe sînt în drept să dea cu chirie sau în arendă locuințele în modul stabilit de legislație. Proprietarii de încăperi cu altă destinație decît cea de locuință sînt în drept să desfășoare activitate de întreprinzător în încăperile ce le aparțin, fără să lezeze drepturile altor proprietari, respectînd cerințele actelor legislative și normative, normele sanitare, de apărare împotriva incendiilor și alte norme, prevederile statutului asociației de coproprietari. Statutul asociației de coproprietari poate prevedea restricții la utilizarea încăperilor cu altă destinație decît cea de locuință ale proprietarilor din condominiu numai în cazul în care aceasta ține de protecția drepturilor și intereselor altor proprietari.

Asociația de coproprietari este obligată:

a) să asigure executarea prevederilor legislației în vigoare și ale statutului asociației;

b) să îndeplinească obligațiile contractuale în modul stabilit de legislație;

c) să asigure executarea de către toți membrii asociației a obligațiilor lor privind întreținerea și repararea bunurilor imobiliare din condominiu;

d) să asigure starea tehnico-sanitară convenită a bunurilor comune din condominiu;

Asociația de coproprietari este obligată:

condominiu;

c) să întocmească devizul anual de venituri și cheltuieli, inclusiv cheltuieli pentru exploatarea, repararea și reconstrucția proprietății comune, defalcări speciale în fondul de rezervă pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale posibile, precum și cheltuieli pentru alte scopuri, prevăzute de Legea condominiului în fondul locativ și de statutul asociației;

d) să stabilească pentru fiecare proprietar cuantumul plăților obligatorii conform cotei de participare;

e) să execute lucrări și să presteze servicii membrilor asociației;

f) să beneficieze de credite bancare în modul și condițiile prevăzute de legislație;

g) să aibă în proprietate încăperi în condominiu;

h) să plătească cu mijloacele de pe conturile sale serviciile prestate și lucrările executate în baza contractelor încheiate;

i) să vîndă, să schimbe, să dea în arendă organizațiilor comerciale și necomerciale și cetățenilor utilajul, in-

pricinuite asociației în urma neachitării plăților obligatorii pentru serviciile comune, întreținerea și repararea proprietății comune din condominiu și ne-participării la alte cheltuieli comune;

o) în cazul în care efectuează de sine stătător deservirea sistemelor, din interiorul clădirii, de alimentare cu apă rece și apă caldă, de canalizare, încălzire și de alimentare cu energie electrică, să ceară de la întreprinderile prestatoare de servicii compensarea cheltuielilor pentru deservirea tehnică a acestor sisteme.

Asociația de coproprietari este obligată:

a) să asigure executarea prevederilor legislației în vigoare și ale statutului asociației;

b) să îndeplinească obligațiile contractuale în modul stabilit de legislație;

c) să asigure executarea de către toți membrii asociației a obligațiilor lor privind întreținerea și repararea bunurilor imobiliare din condominiu;

d) să asigure starea tehnico-sanitară convenită a bunurilor comune din condominiu;

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

La ce vîrstă copilul poate decide cu care dintre părinți să locuiască?

Maria Lașcu,
mun. Chișinău

Conform art.63 din Codul familiei, în cazul în care părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Potrivit aceluiași articol, dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținîndu-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a atins vîrsta de 10 ani). În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerație atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vîrsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cit mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(septembrie 2012, nr. 35(438))

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Severin Silvia și Zagoreanu Vladislav, pentru data de 17 octombrie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4, sala 8) în calitate de apelanți în cauza civilă: Voloșciuc R., Voloșciuc A. către Severin S și Zagoreanu Vladislav, intervenienți: OCT și Primăria mun. Chișinău privind rezoluțiunea acordului, declararea nulă a înscrierii dreptului de proprietate și a contractului de vînzare-cumpărare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

T. Pelin

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Schimidt Anton, pentru data de 1 octombrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Zimenco Galina privind încasarea datoriei.

Judecător

Liubovi Brînză

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Moda Service”, pentru data de 1 octombrie 2012, ora 15.50, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎMDC Cojușna privind încasarea datoriei.

Judecător

Liubovi Brînză

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lungu Olesia, pentru data de 10 octombrie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Lungu Maria privind obligarea înlăturării obstacolelor în exploatarea locuinței.

Judecător

Liubovi Brînză

Aniversări

Svetlana CAITAZ,
judecător, vicepreședinte, CSJ

Mult stimată doamnă Svetlana Caitaz, Aniversarea zilei dumneavoastră de naștere ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa un sincer și cald mesaj de felicitare pentru tot ceea ce reprezentați.

Munca titanică depusă de dumneavoastră pe tărîmul profesional s-a soldat cu cele mai frumoase rezultate. Ați reușit să cuceriți, grație calităților cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu, iar bunătatea sufletului, inteligența, amabilitatea, onestitatea sînt doar o parte din valorile care vă înobilează distinsa personalitate.

Vă dorim multă sănătate, realizări remarcabile și să nu vă îndepărtați, nici de acum încolo, de acel ideal intangibil al profesiei, care a devenit o parte importantă a vieții dumneavoastră.

La mulți ani!

Iurie MOLDOVAN,
președinte interimar al Judecătoriai
Anenii Noi

Mult stimat domnule Iurie Moldovan,

Cu sentimentele cele mai sincere de înaltă prețuire și admirație vă adresăm, prilejuiți de frumoasa dumneavoastră aniversare, alese cuvinte de felicitare pentru dăruirea față de profesia, deloc ușoară, pe care v-a oferit-o destinul – cea de jurist.

Grație profesionalismului, devotamentului pentru muncă, perfecțiunii, corectitudinii și exigenței – câteva dintre valorile care vă disting drept o personalitate remarcabilă, ați câștigat respectul celor ce vă înconjoară.

În această remarcabilă zi, vă adresăm cele mai calde urări de sănătate, întru mulți ani și aceeași înaltă slujire a Zeiței Themis.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Maria Mutu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Cristina Popovici**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Victor Burac**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Vitalie Stati**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Mihai Buruiană**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Edgar Rotundu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ludmila Grădinaru**, judecător, Florești; **Nina Bănărescu**, președintele Judecătoriai Edineț; **Silvia Vrabii**, președintele Judecătoriai Bender; **Victoria Sîrbu**, judecător, Hîncești; **Alexandra Peni**, președintele Judecătoriai Ceadrî-Lunga; **Grigore Druguș**, președintele CA Bender; **Vladimir Rusnac**, președintele Judecătoriai Cimișlia; **Anatolie Tuhari**, vicepreședintele Judecătoriai Florești; **Sergiu Osoianu**, judecător, Strășeni; **Grigori Colev**, judecător, Comrat.

Mult stimată omagiată, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciam străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,

Echipele Dreptul și Revista Națională de Drept

Echipele redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Cum ne afectează contactul cu o persoană care se plînge mereu

Cine se confruntă neîncetat cu negativismul și cu diverse plîngeri se alege cu neuronii distruși. În cartea sa, „Three simple steps: A map to succes in busyness and life”, Trevor Blake prezintă un studiu științific interesant. Cine se expune unor manifestări negative 30 de minute sau mai mult, în realitate sau la televizor, nu ajunge deloc mai deștept, ci dimpotrivă. Acest lucru distruge progresiv neuronii hipocampului.

„Este partea creierului de care avem nevoie ca să rezolvăm problemele”, arată autorul în revista „Inc”. „Pe scurt, creierul s-ar face terci”, adaugă el. „În general, oamenii care se plîng de

ceva nu caută o soluție. Ei vor doar să te alături indignării lor. Creierul începe să

fie afectat cînd auziți pe cineva spunînd: Este groaznic, nu? Acest lucru vă deteriorează creierul, chiar dacă ascultați pasiv. Dacă încercați să vă schimbați comportamentul, ajungeți imediat o posibilă țintă de reproș”, spune Blake.

Pentru a evita astfel de situații, autorul dă cîteva sfaturi. „Dacă vă înfîlîniți cu cineva care se plînge de tot și de toate, puteți recurge la tehnici mentale ca să blocați deteriorarea creierului. Retrageți-vă în locul imaginar preferat, acolo unde ați merge dacă ați avea o baghetă magi-

că”, încheie autorul cărții menționate.

Batoanele din cereale nu sînt o gustare sănătoasă

Mitul batoanelor sănătoase de cereale a fost demontat de medici. Specialiștii au ajuns la această concluzie după ce au analizat compoziția mai multor astfel de produse.

Astfel, ceea ce industria publicității ne vinde drept „o gustare sănătoasă” înseamnă, de fapt, foarte mult zahăr și foarte multă grăsime.

„Oamenii aleg, adesea, batoane de cereale în loc de ciocolată sau biscuiți, pentru că le consideră mai sănătoase, dar studiul nostru arată că acest lucru poate fi un mit”, a afirmat directorul firmei care s-a ocupat de această cercetare, Richard Lloyd.

Studiul a fost realizat pe 30 de tipuri de batoane diferite,

de cereale, iar rezultatul a arătat că mai mult de jumătate dintre sortimentele verificate conțineau peste 30% zahăr și doar unul singur nu avea un conținut ridicat de zahăr. Spre exemplu, unul din batoanele analizate conținea aproape patru lingurițe de zahăr, ceea ce înseamnă mai mult decît o doză mică de Coca Cola, adică peste 20% din limita recomandată zilnic.

Alte produse similare din cereale aveau, din abundență, grăsimi. Unul din sortimentele studiate conținea o treime grăsimi. În urma studiului, specialiștii au făcut apel la producători să reducă nivelul de zahăr și grăsimi din batoanele de cereale, în special din cele destinate copiilor.

CALEIDOSCOP

Studiu: Pericolul care se ascunde în rujuri și paste de dinți

O substanță folosită la producerea rujurilor poate provoca afecțiuni cardiace grave. Este concluzia cercetătorilor de la Universitatea din California, care subliniază că același conținut se mai regăsește și printre ingredientele utilizate la fabricarea pastei de dinți și a produselor pentru curățarea feței.

Oamenii de știință atenționează că triclosanul, un compus antibacterian și antifungic, poate încetini procesul prin care mușchii, inclusiv inima, primesc semnale de la creier.

Testele realizate în laborator au arătat că expunerea, timp de 20 de minute, la triclosan poate reduce activitatea cardiacă cu 25 la sută.

În replică, producătorii au precizat că nivelul de triclosan folosit în industrie nu este dăunător pentru sănătate. Studiile anterioare au arătat că această substanță poate cauza probleme de fertilitate sau ale glandei tiroide.

Ochelari împotriva păcatului

Evreii ultraortodocși se feresc de căderea în păcat nu doar prin rugăciuni și un mod ascet de viață. Ei folosesc, zi de zi, obiecte care îi protejează de ispite. Este vorba despre ochelarii, care blurează vederea, astfel încît să nu observe femeile frumoase.

Cu acești ochelari ei văd clar doar la distanțe foarte mici. În timp ce obiectele îndepărtate sînt învăluite în ceață. Noul produs poate fi achiziționat cu doar cîțiva dolari, din cartierele religioase ale Israelului.

Evreii ultraortodocși consideră că relațiile între femei și bărbați, de orice fel, sînt interzise în afara căsătoriei. Din acest motiv, ei utilizează mai multe articole, menite să evite ispitele, printre acestea: cagule ce ascund vederea și paravane portabile, pe care le poartă în avion, în dreptul ochilor, atunci cînd trec stewardesele.

Jocurile video pot avea și efecte benefice

Jocurile video violente pot avea și un efect benefic asupra omului. Un studiu realizat de către cercetătorii britanici dezvăluie că cei pasionați de aceste distracții suportă

mai ușor durerea fizică.

Potrivit publicației „Daily Mail”, participanții la studiu au jucat jocuri video violente și nonviolente timp de zece minute.

Mai apoi au fost rugați să țină mîna într-un pahar cu apă foarte rece.

Rezultatele au arătat că mai rezistenți au fost cei care au ales jocurile violente.

Richard Stephens, unul dintre autorii studiului, a declarat că jocurile video violente fac omul agresiv, dar și mai tolerant la durere.

Un cinematograful cu piscine, situat pe acoperișul unui bloc, a fost deschis în Estul Londrei

Împătimitii de filme, care sînt în căutarea unor noi experiențe în timpul vizionării, pot privi peliculele dintr-o piscină cu hidromasaj. Un astfel de cinematograful s-a deschis în aceste zile, la Londra. Spectatorii trebuie să știe însă, că pentru a beneficia de tot confortul în timpul vizionării, trebuie să-și schimbe hainele cu un costum de baie.

Cinematograful are program doar după asfințitul soarelui, atunci cînd organizatorii amplasează niște pînze speciale pe acoperișul unui bloc care sînt folosite drept ecran. În loc de scaune, însă, spectatorii utilizează niște piscine, de mici dimensiuni, cu hidromasaj. Inițiatorul acestui proiect spune că ideea i-a venit după ce a vizionat un film, împreună cu prietenii săi, în piscina din curtea casei sale.

„Ideea mi-a venit atunci cînd am vrut să privesc un film dintr-o piscină cu apă caldă. Atunci m-am gîndit să proiectez pelicula pe un cearșaf, întins pe geamul exterior al casei. Am văzut că rezultatul este bun și uite așa s-a născut și ideea unui cinematograful în căzi cu hidromasaj”, mărturisește inițiatorul proiectului, Asher Charman.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 43 sp